

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 72 (4)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1 JUNA 1940

PATENTNI SPIS BR. 15669

Chema akciová společnost, Lutin u Olomouce, Češko - Moravský Protektorát.

Zatvarač na zidovima, naročito za skloništa protiv plinova.

Prijava od 29. oktobra 1938.

Važi od 1. juna 1939.

Predmet pronašla je brzi zatvarač na zidovima, na pr. prozorima, vratima i sl., naročito za skloništa protiv plinova. Svrha pronašla je takav raspored zatvarača, koji bez prethodnog udešavanja omogućuje da se sa malo pokreta postigne brzo i nepropusno sjedanje vrata ili prozora u okvirovima, te također brzo otvaranje. To je potrebno kod iznenadnog napada plinovima ili kod otvaranja prozora ili vrata, koje mora biti brzo i kratkotrajno.

Pronalažak bazira u bitnosti na tome da je na svorniku, koji je usidren u zidu ili okviru dotičnog otvora, smješten slobodno pomicni i zakretni krak, koji na svom slobodnom kraju ima tlačni vijak ili sl. tlačni organ, koji se može položiti na stijenu što zatvara otvor. Neovisno o točnom namještanju vijka u matičnom narezu slobodnog kraja kraka može se ovaj vijak grubo namjestiti u odgovarajući položaj jednostavnim pomicanjem kraka na svorniku, na koji je obješen, sve do dok vijak odn. na nj nataknuta tlačna kapa ne prilegne na stijenu, čiji otvor treba zatvoriti, nakon čega se zakretanjem vijka postigne odmah pokret zatvaranja. Na analogan način dovoljno je za otvaranje otvora da se samo otpusti vijak, pa se nakon toga zakretanjem ili pomicanjem kraka po njegovom svorniku postigne u momentu popuštanje stijene zatvarača.

Objasnićemo pronašak pobliže na osnovu primjera izvedbe, koji je prikazan na nacrtu. Slika predočuje pogled na zatvarač, kod kojega je nacrtan u presjeku

jedan dio preklopne stijene sa pripadnim okvirom i sa dijelom zida.

U dovoljnoj udaljenosti od okvira 9 otvora usidren je u zidu svornik 4, na koji je pomoću ušice 2 slobodno nataknut krak 1. Da ne bi krak 1 mogao spasti sa svornika 4, predviđena je na njegovom kraju zaustavnica u obliku prstena 5. Na slobodnom kraju kraka 1 nalazi se matičnim narezom providena ušica 3 sa tlačnim vijkom 6. Na kraju vijka sjedi tlačna pločica 7, koja se može zaokretati ali se ne može pomicati. Drugi kraj tlačnog vijka providen je prečkom ili ručnim točkom radi lakšeg okretanja vijka. Pomoću vijka 6 izvodi se pritisak na preklopnu stijenu 8, koja je prema pripadnom okviru 9 zaptive na jednim gumenim prstenom. Kod pritezanja vijka ostaje krak 1 na mjestu, t. j. one se ne pomicaju po svorniku 4, pošto uslijed pritezanja vijka proizvedeni zakretni momenat uzrokuje zakvačivanje ušice 2 na svorniku 4 i time dovoljno veliko trenje, koje sprječava pomicanje kraka 1.

Ako se otpusti vijak 6, onda to omogućuje ili da se zakrene krak 1 oko svornika 4, ili da se on odmakne od zida po svorniku, pa se u oba slučaja omogući brzo otvaranje preklopne stijene. Kod stlačivanja stijene 8 uz njezin okvir postupa se obratno.

Već prema veličini otvora, koji treba zatvarati, namješta se po njegovom obodu odgovarajući broj opisanih organa za zatvaranje. Način sidrenja svornika 4 u zidu prostorije može se izvesti na razne načine

i ovisi o vrsti gradevnog materijala pro-
storijske.

Razumije se da se prikazani primjer iz-
vedbe može u pojedinstima različito vari-
rati, a da se time ne prekorači granica
patentne zaštite.

Patentni zahtjevi:

1. Uredaj za brzo pritiskivanje i zatva-
ranje preklopne stijene (prozora, vrata)
na njezin okvir, naročito za skloništa za
odbranu od plinova, naznačen time, što se
sastoji iz jednog kraka (1), koji je jednim
krajem nasaden na, u zidu usidrenom svor-
niku (4), tako da se na njemu može pomicati
i zakretati, dok na slobodnom kraju
nosi jedan tlačni vijak (6) ili sličan tlačni
organ.

2. Uredaj po zahtjevu 1, naznačen ti-
me, što je svornik (4) providen na svom
kraju zaustavnicom, na pr. u obliku prste-
na (5), koja spriječava spadanje kraka (1)
sa svornika.

3. Uredaj po zahtjevu 1, naznačen time,
što u matičnim narezom providenoj ušici
(3) na slobodnom kraju kraka (1) pomični
tlačni vijak (6) ima na svom tlačnom dijelu
tlačnu pločicu (7), koja se može slobodno
zakretati na vretenu vijka ali je aksialno
nepomična.

4. Uredaj po zahtjevu 1, naznačen time,
što se dužina kraka (1) uzima tako velika
da se on uslijed tlaka pritiskivanja zakva-
či svojom ušicom (2) na svorniku (4) i
uslijed toga dalje ne pomiče.

